

WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE W SZKOLE

Zestawienie bibliograficzne nr **1108/18**

Zestawienie bibliograficzne opracowano na podstawie materiałów dostępnych w Bibliotece Pedagogicznej w Koszalinie. Obejmuje wydawnictwa zwarte za lata 2001-2018 i artykuły z czasopism za lata 2010-2018.

Koszalin 2018

Centrum Edukacji Nauczycieli. Dział Informacji Pedagogicznej – Biblioteka Pedagogiczna w Koszalinie
ul. Marszałka J. Piłsudskiego 62

Tel./fax (94) 345-45-05

e-mail: sekretariat@bibliotekacen.pl

<http://web.cen.nazwa.pl>

Wybór i oprac. Mariola Nabereżna

Zagadnienia ogólne

Książki

1. Dąbkowski, Zbigniew

Jak uczyć patriotyzmu w szkole XXI wieku? : materiały pomocnicze dla nauczycieli. Cz. 1 / Zbigniew Dąbkowski, Jadwiga Lipińska, Żaneta Musiała-Gronowicz ; Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie. - Koszalin : Wydaw. CEN, 2007. - 28 s. : il. ; 21 cm.

2. Kania, Agnieszka

"Polak młody" na lekcjach języka polskiego : edukacja polonistyczna a kształtowanie poczucia tożsamości narodowej / Agnieszka Kania. - Kraków : "Universitas", cop. 2015. - 288 s. ; 21 cm.

3. Pilikowski, Jerzy (1952-)

Czy z Polski możemy być dumni? / Jerzy Pilikowski, Katarzyna Pawłowska, Alicja Grzegorzcyk. - Kraków : "Rubikon", 2007. - 153 s. ; 23 cm.

Niniejsza publikacja stanowi zbiór materiałów do wychowania patriotycznego. Część pierwsza zawiera wyjaśnienie znanych pojęć, jak: naród, patriotyzm, geopolityka, nacjonalizm, mocarstwowość i in. w kontekście dziejów naszej historii na tle dziejów Europy i świata. Część druga książki prezentuje konkretne rozwiązania metodyczne do zajęć z uczniami gimnazjum: na lekcje wychowawcze, zajęcia świetlicowe, dla kół historycznych. W części trzeciej zamieszczono scenariusz teatralny pt. "Armia Krajowa"

4. Urbanek, Bogdan (1946-)

Jak uczyć patriotyzmu w szkole XXI wieku? : materiały pomocnicze dla nauczycieli. Cz. 2 / Bogdan Urbanek, Julian Piotr Sawiński ; Centrum Edukacji Nauczycieli w Koszalinie. - Koszalin : Wydaw. CEN, 2007. - 36 s. ; 21 cm.

5. Warecki, Wojciech

Ten straszny polski patriotyzm : jak o nim rozmawiać? / Wojciech Warecki, Marek Warecki. - Wwa : Fronda PL, cop. 2013. - 149, [2] s. : il. ; 19 cm.

6. Wizja polskiego patriotyzmu

Wizja polskiego patriotyzmu / [projekt red. Mariusz Malinowski ; konsult. nauk. Wiesław Jan Wysocki]. - Wwa : Centr. Ośr. Doskonalenia Nauczycieli, cop. 2008. - 150 s. ; 23 cm.

7. Wychowanie do patriotyzmu

Wychowanie do patriotyzmu : 1 część ogólna, 2 część szczegółowa / red. Waldemar Janiga. - Przemysł : Wydaw. Archidiecezji Przemyskiej ; ; Rzeszów : Poligrafia Wyższego Seminarium Duchownego, 2006. - 792 s. : il. ; 24 cm.

8. Wychowanie patriotyczne

Wychowanie patriotyczne : pedagogika, polityka bezpieczeństwa, polityka historyczna / pod red. Konrada Henninga [!]. - Łódź : Wydaw. Akad. Humanistyczno-Ekonomicznej, cop. 2017. - 356 s. : il. ; 21 cm.

Fragment książki

1. Sowiński, Andrzej J.

Szkice do teorii wychowania kreatywnego / Andrzej J. Sowiński. - Kraków : "Impuls", 2013. – **S. 221-239 : Państwo – patriotyzm - wychowanie**

Zawiera: Państwo jako podmiot wychowania patriotycznego. Patriotyzm – wymiar osobowej tożsamości.

Rozdziały z książek

1. Kania, Agnieszka

"Polak mały" na lekcji o wielkich sprawach, czyli o patriotyzmie bez przesady / Agnieszka Kania. // W: Trudne lekcje języka polskiego. - Kraków, 2015. - **S. [43]-52**

2. Król, Roman

Udział nauczyciela w procesie wychowania patriotycznego / Roman Król. // W: Edukacyjne wyzwania początku XXI wieku. - Wwa ; Poznań, 2003. - S. 35-45

3. Magier, Piotr

Wychowanie patriotyczne jako przedmiot dyskusji pedagogicznych : uwagi metaprzekmiotowe w kontekście pedagogiki rodziny / Piotr Magier. // W: Człowiek u progu trzeciego tysiąclecia. - Elbląg, 2011. - T. 4. - **S. 149-164**

4. Morawska, Iwona

Edukacja polonistyczna wobec pytań o ideał wychowania patriotycznego w jednoczącej się Europie / Iwona Morawska. // W: Edukacja polonistyczna w obliczu przemian kulturowych Europy dawniej i dziś. - Toruń, 2009. - S. [67]-77

5. Ogrodzka-Mazur, Ewa

Procesy globalizacyjne a postawy patriotyczne i obywatelskie współczesnej młodzieży : od tożsamości narodowej do tożsamości globalnej / Ewa Ogrodzka-Mazur. // W: Socjalizacja i kształtowanie się tożsamości. - Toruń, 2008. - **S. [23]-50**

6. Przełęcka, Anna

Bóg, honor i ojczyzna w recepcji współczesnej młodzieży – refleksje pedagoga / Anna Przełęcka // W: Wychowanie : pojęcia, procesy, konteksty : interdyscyplinarne ujęcie. T. 4, [Ku demokracji oprzez edukację] / red. nauk. Maria Dudzikowa, Maria Czerepaniak-Walczak. - Gdańsk ; Sopot : Gdańskie Wydaw. Psycholog., 2008. – **S. 73-94**

7. Sawrycki, Władysław (1937-)

"Amor patriae" w dzisiejszym liceum / Władysław Sawrycki. // W: Edukacja polonistyczna w obliczu przemian kulturowych Europy dawniej i dziś. - Toruń, 2009. - **S. [43]-50**

8. Skarżyńska, Krystyna

Rodzaje patriotyzmu : czy i jak osobiste doświadczenia oraz wychowanie różnicują postawy narodowe / Krystyna Skarżyńska // W: Wychowanie : pojęcia, procesy, konteksty : interdyscyplinarne ujęcie. T. 4, [Ku demokracji oprzez edukację] / red. nauk. Maria Dudzikowa, Maria Czerepaniak-Walczak. - Gdańsk ; Sopot : Gdańskie Wydaw. Psycholog., 2008. – **S. 55-72**

9. Stankiewicz, Katarzyna

Jestem "inny", tzn. jaki? : wychowanie patriotyczne w teorii i praktyce edukacji międzykulturowej / Katarzyna Stankiewicz. // W: Tożsamość teorii wychowania. - Kraków, 2011. - S. 287-297

10. Urbanek, Bogdan (1946-)

Nowa twarz szkolnego patriotyzmu / Bogdan Urbanek. // W: Reforma w szkole, szkoła w reformie. - Szczecinek, 2009. - S. 211-218

11. Żebrowska, Danuta

Kształowanie postaw patriotycznych w edukacji wczesnoszkolnej / Danuta Żebrowska. // W: Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna wyzwaniem dla nauczycieli i wychowawców nowego wieku. - Toruń, 2012. - S. [229]-251

Zawiera: Istota patriotyzmu. Utwory literackie mające wpływ na kształtowanie postaw patriotycznych dzieci. Symbole polskiej tożsamości narodowej (flaga, godło, hymn).

12. Żebrowska, Danuta

Wychowanie patriotyczne w Polsce w okresie demokratycznych przemian / Danuta Żebrowska. // W: Tożsamość teorii wychowania. - Kraków, 2011. - S. 273-286

Artykuły z czasopism

1. Belowski, Artur

Po co i jak uczyć patriotyzmu? / Artur Belowski. // Nauczyciel i Szkoła. - 2017, nr 4 (64), s. 105-128

2. Frątczak, Jan (1932-2012)

O wychowaniu patriotycznym w szkole / Jan Frątczak. // Nauczyciel i Szkoła. - 2011, nr 1, s. [111]-121

Definicja pojęcia patriotyzmu i wychowania patriotycznego, a na tym tle procesu kształtowania postawy patriotycznej. Prezentacja efektywnych środków dydaktycznych ze szczególnym zwróceniem uwagi na literaturę historyczną, w tym wiersze historyczne.

3. Goetz, Magdalena

Patriotyzm w czasach pokoju / Magdalena Goetz. // Głos Nauczycielski. - 2013, nr 49, s. 12

O patriotyzmie w szkole.

4. Grzybowski, Robert

"...pieśń uszła cało" / Robert Grzybowski. // Polonistyka. - 2013, nr 1, dod. Polski w Praktyce s. 22-26

Zapomniane pieśni z okresu powstania styczniowego.

5. Hofman, Zdzisław.

Współczesny patriotyzm - kocham Polskę nowocześnie / Zdzisław Hofman. // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 7/8, s. 12-13

Znaczenie patriotyzmu, postawa patriotyczna.

6. Jaśniewicz, Barbara

O wychowaniu ku wartościom narodowo-patriotycznym w edukacji szkolnej / Barbara Jaśniewicz. // Meritum. - 2016, nr 3, s. 7-11

7. Kania, Agnieszka.

Patriotyzm na lekcjach języka polskiego w gimnazjum / Agnieszka, Kania. // Edukacja. - 2016, nr 1, s. [89]-101

8. Klimek, Krzysztof

Pedagogika pokoju, edukacja obywatelska i wychowanie patriotyczne w ujęciu Profesor Eugenii Anny Wesołowskiej / Krzysztof Klimek. // Edukacja Dorosłych. - 2016, nr 1, s. 77-85

9. Klimowicz, Anna

Edukacja patriotyczna w przedszkolu / Anna Klimowicz. // Wczesna Edukacja. - 2018, nr 1, s. 28-30

10. Klimowicz, Anna
Edukacja patriotyczno-historyczna / Anna Klimowicz. // Dyrektor Szkoły. - 2016, nr 4, s. 60-63
11. Kubis, Barbara
Rola historii w kształtowaniu postaw patriotycznych współczesnej młodzieży / Barbara Kubis. // Wiadomości Historyczne. - 2011, nr 1, 11-15
Zawiera m.in.: Historyczne uwarunkowania polskiego patriotyzmu. PRL - próba narzuconej definicji. Patriotyzm - typologia. Ostatnie lata.
12. Marecki, Zbigniew
Nasz kłopot z patriotyzmem / Zbigniew Marecki. // Edukacja i Dialog. - 2013, nr 7/8, s. 18-21
13. Mazur, Piotr (1970-)
Patriotyzm nowego człowieka / Piotr Mazur. // Wychowanie na co Dzień. - 2010, nr 4/5, s. 8-12
Wychowanie patriotyczne w nurcie pedagogiki pastoralnej.
14. Morawska, Iwona
Gimnazjaliści wobec wartości narodowych / Iwona Morawska, Małgorzata Latoch-Zielińska. // Polonistyka. - 2011, nr 9, s. 18-23
Strategie rozumienia Polski i polskości przez badanych gimnazjalistów: tradycyjna, popkulturowa, liberalno-emancypacyjna, neutralna, negacja, synkretyczna.
15. Paszkiewicz, Aneta
Wychowanie patriotyczne w szkole / Aneta Paszkiewicz. // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2016, nr 4, s. 17-22
16. Polak, Krzysztof (1957-)
Patriotyzm na rozdrożu (z flagą narodową w tle) / Krzysztof Polak. // Hejnał Oświatowy. - 2018, nr 5, s. 12-13
17. Plumińska-Mieloch, Anita
Z pasji do historii / Anita Mieloch, Sergiusz Myszograj. // Sygnał. - 2018, nr 1, s. 7-10
Grupy rekonstrukcyjne w nauczaniu historii i wychowaniu patriotycznym.
18. Ruman, Natalia Maria
Patriotyzm w edukacji małego dziecka / Natalia Maria Ruman. // Wychowawca. - 2010, nr 11, s. 6-7
19. Ruman, Natalia Maria
Przekaz wartości patriotycznych w edukacji - powinność wychowawcza według myśli pedagogicznej papieża Jana Pawła II / Natalia M. Ruman. // Wychowanie na Co Dzień. - 2012, nr 6, s. 20-27
Przekaz wartości w edukacji regionalnej. Percepcja regionalizmu w wychowaniu przedszkolnym. Tożsamość w edukacji wielokulturowej.
20. Sałasińska-Andruszkiewicz, Joanna
Apel - lekcja patriotyzmu i historii w pigułce / Joanna Sałasińska-Andruszkiewicz. // Życie Szkoły. - 2013, nr 8, s. 16-17
21. Szakiel, Teresa
Edukacja patriotyczna i obywatelska w szkole w praktyce szkolnej - przyczynek do refleksji nad celami / Teresa Szakiel. // Hejnał Oświatowy. - 2016, nr 8/9, s. 11-13
22. Telicka-Bonecka, Antonina
Rzecz o wychowaniu patriotycznym : przykłady dobrej praktyki / Antonina Telicka-Bonecka. // Meritum. - 2016, nr 3, s. 86-91
23. Urbanek, Bogdan (1946-)
Patriotyzm jutra jako inicjatywa edukacyjna / Bogdan Urbanek. // Nowa Szkoła. - 2017, nr 8, s. 8-14

24. Walska-Golowska, Anna

Kształowanie patriotyzmu na etapie wczesnej edukacji / Anna Walska-Golowska, Zofia Walska. // Hejnał Oświatowy. - 2017, nr 5, s. 5-8

Scenariusze zajęć

Książki

1. Pilikowski, Jerzy (1952-)

Czy z Polski możemy być dumni? / Jerzy Pilikowski, Katarzyna Pawłowska, Alicja Grzegorzczak. - Kraków : "Rubikon", 2007. - 153 s. ; 23 cm.

Niniejsza publikacja stanowi zbiór materiałów do wychowania patriotycznego. Część pierwsza zawiera wyjaśnienie znanych pojęć, jak: naród, patriotyzm, geopolityka, nacjonalizm, mocarstwowość i in. w kontekście dziejów naszej historii na tle dziejów Europy i świata. Część druga książki prezentuje konkretne rozwiązania metodyczne do zajęć z uczniami gimnazjum: na lekcje wychowawcze, zajęcia świetlicowe, dla kół historycznych. W części trzeciej zamieszczono scenariusz teatralny pt. "Armia Krajowa"

Fragment książki

1. Bula, Danuta (1956-)

Porozmawiajmy o problemach... : scenariusze lekcji wychowawczych - szkoła podstawowa / Danuta Bula, Jadwiga Jawor-Baranowska. - Kielce : Wydaw. Pedag. ZNP, 2011. – **S. 45-61 : O patriotyzmie**

Artykuły z czasopism

1. Belowski, Artur

Po co i jak uczyć patriotyzmu? / Artur Belowski. // Nauczyciel i Szkoła. - 2017, nr 4 (64), s. 105-128

2. Chrostek-Żugaj, Grażyna

Los nam, zesłańcom, nie skąpił doznań / Grażyna Chrostek-Żugaj. // Wychowawca. - 2017, nr 9, s. 30-32

Scenariusz teatralny dotyczący historii Polski.

3. Ciemięga, Elżbieta

Wzrastanie w wartościach narodowych i chrześcijańskich : program lekcji wychowawczych dla szkoły ponadgimnazjalnej lub III klasy gimnazjum / Elżbieta Ciemięga. // Wychowawca. - 2017, nr 6, s. 30-35

4. Czy jesteś dużym

Czy jesteś dużym, czy małym przedszkolakiem - bądź dumny z tego, że jesteś Polakiem! : propozycje aktywności pomocne w trakcie planowania pracy wychowawczo-dydaktycznej dla dzieci młodszych na listopad. // Bliżej Przedszkola. - 2015, nr 10, s. 31-35

5. Danecka, Barbara

Płynie Wisła, płynie... : scenariusz o tematyce patriotycznej / Barbara Danecka, Michał Danecki. // Bliżej Przedszkola. - 2013, nr 4, s. 40-42

6. Danecki, Michał

Życzenia dla Polski : scenariusz zajęć dla pięciolatek / Michał Danecki. // Bliżej Przedszkola. - 2014, nr 10, s. 36-37

7. Dąbrowska, Regina

Nauczmy się naszego kraju tańcem i piosenką : widowisko słowno-muzyczne z elementami tańca / Regina Dąbrowska. // Bliżej Przedszkola. - 2012, nr 4, s. 70-71

8. Dyba, Krystyna

Czy pieśń uszła cało? : WebQuest dla uczniów szkoły ponadgimnazjalnej / Krystyna Dyba. // Wiadomości Historyczne. - 2011, nr 5, s. 25-33
Problematyka Roty napisanej przez Marię Konopnicką, z muzyką skomponowaną przez Feliksa Nowowiejskiego.

9. Flaga Polski

Flaga Polski. // Bliżej Przedszkola. - 2017, nr 10, s. 71-73

Polska - moja Ojczyzna. Propozycje aktywności dla dzieci przedszkolnych, starszych na listopad. Kształtowanie postawy patriotycznej. Scenariusz zajęć

10. Grzesiak, Ewa

Piórem, dłutem i batutom służyć ojczyźnie : (scenariusz godziny wychowawczej dla uczniów szkoły ponadgimnazjalnej) / Ewa Grzesiak. // Wszystko dla Szkoły. - 2011, nr 3, s. 13-15

Lekcja wychowawcza poświęcona rozwijaniu patriotyzmu.

11. Idkowiak, Robert

Konkurs na scenariusz teatralny dotyczący historii Polski : wyróżnienie "Sen o Polsce czyli dziwne obrazy prawdziwej historii" / Robert Idkowiak. // Wychowawca. - 2017, nr 5, s. 28-33

12. Janosz, Joanna

"Czerpiąc ze źródła, posiadamy niezwykłą siłę działania" / Joanna Janosz. // Wychowawca. - 2017, nr 12, s. 32-34

Fragment programu edukacyjnego dla klasy V.

13. John, Katarzyna

Patriotyzm a globalizacja : cykl zajęć kółka czytelniczego : dla uczniów klasy VI szkoły podstawowej. Na podstawie "Latarnika" Henryka Sienkiewicza i "Placówki" Bolesława Prusa / Katarzyna John. // Biblioteka w Szkole. - 2016, nr 4, s. 26-27

14. Kozubek, Joanna

Jestem Polakiem! / Joanna Kozubek. // Wychowanie w Przedszkolu. - 2017, nr 6, s. 12-[19]

Scenariusze zajęć dla trzy-, cztero- i pięciolatek.

15. Kto Ty jesteś?

Kto Ty jesteś? Polak mały : projekt edukacyjny z zakresu edukacji patriotycznej realizowany w świetlicy / Dorota Krzycka // Świetlica w Szkole. - 2015, nr 2, s. 6

16. Niedbała, Justyna

Biała i czerwona wstęga / Justyna Niedbała. // Bliżej Przedszkola. - 2015, nr 4, s. 42-45

17. Olszewska, Marta

Baba polska i patriotyzm / Marta Olszewska. // Wychowawca. - 2017, nr 7-8, s. 48-50

Scenariusz teatralny dotyczący historii Polski - [pierwsze] miejsce w konkursie

18. Polacy – rodacy

Polacy - rodacy. // Bliżej Przedszkola. - 2017, nr 10, s. 61-[65]

Polska - moja Ojczyzna. Propozycje aktywności dla dzieci przedszkolnych, starszych na listopad. Kształtowanie postawy patriotycznej. Scenariusz zajęć.

19. Polska naszą ojczyznę

Polska naszą ojczyznę, każdy przedszkolak o tym wie! : propozycje aktywności pomocne w trakcie planowania pracy wychowawczo-dydaktycznej dla dzieci starszych na listopad. // Bliżej Przedszkola. - 2015, nr 10, s. 46-52

20. Ruman, Natalia Maria

Patriotyzm w edukacji małego dziecka / Natalia Maria Ruman. // Wychowawca. - 2010, nr 11, s. 6-7

21. Rumińska-Szalska, Aldona

Pacjentka : scenariusz przedstawienia teatralnego dla klas V-VI szkoły podstawowej / Aldona Rumińska-Szalska. // Wychowawca. - 2018, nr 1, s. 32-35

22. Sasin, Jolanta

Konkurs "Nie chcecie ojczyzny, która was nic nie kosztuje" : I miejsce w ogólnopolskim konkursie "Nie chcecie ojczyzny, która was nic nie kosztuje" (Jan Paweł II) na programy lekcji wychowawczych ze scenariuszami o tematyce patriotycznej - dla szkoły podstawowej / Jolanta Sasin. // Wychowawca. - 2017, nr 4, s. 27-35

Tematy lekcji wychowawczych ze scenariuszami o tematyce patriotycznej dla szkoły podstawowej.

23. Sławińska, Agnieszka

Dziewczyny wyklęte / Agnieszka Sławińska. // Wychowawca. - 2018, nr 2, s. 28-35

Scenariusz teatralny dotyczący historii Polski.

24. Sula-Matuszkiewicz, Marzena

Edukacyjne gry planszowe i miejskie w nauczaniu historii i wychowaniu patriotycznym / Marzena Sula-Matuszkiewicz. // Hejnał Oświatowy. - 2017, nr 5, s. 8-9

25. Symbole narodowe

Symbole narodowe. // Bliżej Przedszkola. - 2017, nr 10, s. 55-60

Polska - moja Ojczyzna. Propozycje aktywności dla dzieci przedszkolnych, starszych na listopad. Kształowanie postawy patriotycznej. Scenariusz zajęć.

26. W kraju Orła Białego

W kraju Orła Białego. // Bliżej Przedszkola. - 2017, nr 10, s. 50-53

Polska - moja Ojczyzna. Propozycje aktywności dla dzieci przedszkolnych, starszych na listopad. Kształowanie postawy patriotycznej. Scenariusz zajęć.

Film

1. Patriotyzm [Film]

Patriotyzm [Film] : czy to trudne? / scen. i reż. Jakub Nowicki. Kraków : "WAM"- Studio Inigo, 2011. - 1 dysk optyczny (DVD) (16 min 55 s) : dźwięk, kolor. ; 12 cm. (Uwaga Życie!)

Zdj. Jakub Nowicki, Łukasz Domański ; montaż i anim. Dawid Polkowski. W filmie udział wzięli: Stanisław Rostworowski [et al.], scenki aktorskie Bartłomiej Bester [et al.] ; czyta Jakub Koźniak.

Film wyprod. w 2011 r.

Film ukazuje miłość do ojczyzny na przykładzie rodziny Rostworowskich. Przedstawia historie przodków zaangażowanych w walkę o wolność Polski oraz Polaków twórczo wykorzystujących tę wolność, kształtujących współczesne oblicze Polski. Materiał uzupełniają wywiady z młodzieżą starającą się rozstrzygnąć, czy patriotyzm to "jednostronny fanatyzm", czy też "umiłowanie ojczyzny i praca dla niej". Dla młodzieży szkół gimnazjalnych i średnich oraz wychowawców w szkole.